

D ô v o d y:

Podľa § 12 vl. nar. č. 164/1933 Sb. z. a n. rozhoduje súd o námietkach, podaných podľa § 5, odst. 2 alebo § 6 cit. vl. nar. v pokračovaní nespornom. Vzhľadom na ustanovenie citovaného § 12 v spornom pokračovaní otázka oprávnenosti nároku žalovaného na úpravu arendovného nemohla byť riešená. Prekročil preto odvolací súd obor svojej pôsobnosti, keď túto otázku v tomto spore riešil.

S hľadiska tejto časti žalobného nároku rozhodnou je preto len otázka, či medzi stranami došlo pravoplatne k úprave arendovného podľa cit. vl. nariadenia. Podľa § 5 cit. vl. nar. má arendátor pri arende parcelného pozemku — o aký tu ide — uplatniť svoj nárok na úpravu arendovného v dobe určenej v tomto še a spôsobom tam uvedeným, čo žalovaný podľa nenapadnutého zistenia súdu odvolacieho aj učinil. Tým jeho nároky boli po práve účinne zachované. Ak žalobníci chceli čeliť tomuto nároku, museli v lehote uvedenej v § 5 vzniesť u súdu námietky. Uplynutím lehoty tým cieľom určenej bez vznesenia námietok stal sa nárok žalovaného na úpravu arendovného konečne platným, ako to súd prvej stolice správne uznal. Mylné je preto stanovisko súdu odvolacieho, že žalobníci svojím právom: vzniesť námietky podľa cit. §, nie sú dosiaľ prekludovaní, a pochybený je aj jeho postup, že sa týmito námietkami v spornom pokračovaní meritorne zaoberal.

Bolo preto treba v tomto smere dovolacej žiadosti vyhovieť a zmenením napadnutého rozsudku v tejto časti obnoviť rozsudok súdu I. stolice.

Čís. 15712.

Obchodný cestujúci na províziu, ktorý je podľa smluvy uzavrenej s obch. firmou povinný konať určité práce po určenú dobu a podľa úprav a príkazov obch. firmy, je v pomere služebnom; o jeho nárokoch z tohoto pomeru má rozhodovať pracovný súd.*)

(Rozh. zo 7. decembra 1936, Rv IV 582/36.)

Žalobník bol zamestnaný u žalovanej obchodnej firmy ako obchodný cestujúci na províziu. Proti žalobe, ktorou sa domáhal na žalovanej strane u pracovného súdu zaplatacia cestovného príspevku a ušlého zisku, namietala žalovaná strana nepríslušnosť pracovného súdu z toho dôvodu, že žalobník nebol u nej v služebnom pomere. Všetky tri s ú d y túto námietku zamietly, N a j v y š š í s ú d z týchto

d ô v o d o v:

Smluvou zo dňa 31. októbra 1934 uzavrenou medzi sporovými stranami stal sa žalobník obchodným jednatelom žalovanej strany na províziu. V 3. bode ukladala smluva žalobníkovi záväzok, že jemu odo-

*) Srov.: Úr. sb. č. 2502, 2707.

vzdany kruh čo najintenzívnejšie spracuje, veľké miesta a význačných zákazníkov najmenej raz každých 14 dní navštívi. Ďalej, že s cestovaním počne presne 1. novembra a prestane 30. apríla. Prerušenie cestovania, jeho neskoršie započatie alebo skoršie zakončenie bolo prípustné len so súhlasom žalovanej strany a žalobník bol povinný podať o každej ceste zpravu najmenej tri razy v týždni. Bol tedy žalobník povinný vykonávať práce v smluve uvedené po dobu v smluve určenú podľa úprav a príkazov žalovanej strany a bol tak včlenený do organizmu podniku žalovanej strany. Je preto správny záver odvolacieho súdu, že žalobník bol u žalovanej v služebnom pomere a neobstojí tvrdenie dovolacej žiadosti, že pracovný súd nie je príslušný k prejednaniu veci, pretože vraj išlo o smluvu o dielo.

Čís. 15713.

Osoba, ktorá má právo exterritoriality podľa medzinárodného práva, nie je podrobená pravomoci čs. súdov — nad rozsah § 9 Osp. — ani v tom prípade, keď je žalovaná ako právny nástupce čs. štátneho občana.*)

(Rozh. z 9. decembra 1936, R III 800/36.)

Podľa prednesu žaloby dal žalobník právnomu predchodcovi žalovaného (čs. štátnemu príslušníkovi) preddavok na kúpnu cenu (tuzemských) nehnuteľností; žalobou, podanou na žalovaného — tajomníka vyslanectva cudzej mocnosti v Prahe, ktorý dotyčné nehnuteľnosti zdedil —, domáhal sa vrátenia tohoto preddavku z toho dôvodu, že sa kúpopredajná smluva neuskutočnila.

Súd I. stoliče žalobu podľa § 141 Osp. odmietol, rekursný súd jeho usnesenie potvrdil. Najvyšší súd rekurs žalobníka zamietol.

Dôvody:

Napadené usnesení rekursního soudu odpovídá stavu věci i zákonu.

Poněvadž v konkrétním případě nejde ani o výlučnou příslušnost soudu podle polohy nemovitosti, ani o příslušnost v § 41 Osp. blíže označenou (§ 9 Osp.) a žalovaný, jenž požívá na státním území Československé republiky výsad osob exterritoriálních podle § 9 Osp., nepodrobil se v souzené rozepři příslušnosti československých soudů, jest bez významu pro řešení otázky, týkající se působnosti československých soudů podle § 9 Osp., skutečnost, že žalovaný je žalován jako právní nástupce československého státního příslušníka, po němž zdědil nemovitosti ležící na státním území Československé republiky.

*) Podle práva platného v t. ř. historických zemích by byl ovšem dovolací rekurs nepřipustný (§ 528 c. ř. s.).